

Oppijana

Oppiminen vapaaehtoisuudessa

Kaisu Tuominen, KSL-opintokeskus

Jenni Hernelahti, Humak

Oppijana-hankkeen nuoret: Mitä vapaaehtoistyössä voi oppia?

- Uusia taitoja (kädentaidot, musiikki, lastenhoito, eläintenhoito)
- Vuorovaikutustaitoja ja sosiaalisuutta
- Rohkeutta ja itsetuntemusta
- Kieliä
- Tietoa harrastuksista
- Lisää elämästä ja erilaisista ihmisistä
- Tietoa Suomen historiasta ja yhteiskunnasta
- Työtaitoja
- Lisäksi voi saada hyvää fiilistä, työkokemusta, rauhaa ja energiaa elämään, uusia kokemuksia ja kavereita!

Oppijana-hankkeen nuoret: Mitä opin vapaaehtoistyössä?

- **Sosiaalisuutta: Kokemus antoi itsevarmuutta ja rohkeutta toimia ja puhua erilaisten ihmisten kanssa.**
- **Tietoa Suomesta**
- **Suomen kieltä, myös muiden vieraiden kielten kuten englannin puhumista**
- **Eri järjestöjen toimintaan liittyviä taitoja: viestintätaitoja, tietotekniikkataitoja, lastenhoitoa, ruoanlaittoa**
- **Ihmisten auttamista**
- **Moninaisuudesta**

— Oppijana —

Vapaaehtoistyö oppimisympäristönä

**Vapaaehtoistyö tuo elämään merkitystä ja hyvinvointia.
Vapaaehtoistyössä myös opitaan hyödyllisiä taitoja ja asioita.**

Oppijana-hankkeessa kehitettiin VET-jakso (vapaaehtoistyöhön tutustuminen) osaksi aikuisten perusopetuksen opintoja.

Vapaaehtoistyössä voi myös tutustua itseä kiinnostavaan ammattiin ja selvittää, millaista osaamista siinä tarvitaan.

Opitun tunnistamiseen ja tunnistamiseen opinnoissa ja työelämässä on yhä enemmän kiinnostusta.

Oppijana vapaaehtoistyössä digitaalinen osaamismerkki

Oppijana

Tunnustus vapaaehtoistyöhön tutustumisesta.

Merkin saaja on oppinut työelämätaitoja ja kehittänyt omia vahvuuksiaan vapaaehtoistyössä.

Merkin saaja on osoittanut rohkeutta, avoimuutta ja toimeliaisuutta tutustumalla vapaaehtoistyöhön järjestössä vähintään 20 tunnin ajan.

Oppijana vapaaehtoistyössä digitaalinen osaamismerkki

Oppijana

Merkin saaja osaa:

- noudattaa työaikoja ja vapaaehtoispaikan sovittuja sääntöjä
- toimia sovittujen tehtävien mukaisesti
- toimia vapaaehtoispaikan arvojen mukaisesti
- tunnistaa omia vahvuuksiaan
- tuoda esiin omia kiinnostuksen kohteitaan vapaaehtoistyössä
- arvioida, mitä on oppinut vapaaehtoistyössä
- kohdata muut ihmiset kunnioittavasti ja ystävällisesti.

Merkin saaja on arvioinut tavoitteiden toteutumista itse ja vapaaehtoistyöpaikan ohjaajan kanssa. Osaaminen on todennettu hakemuksella.

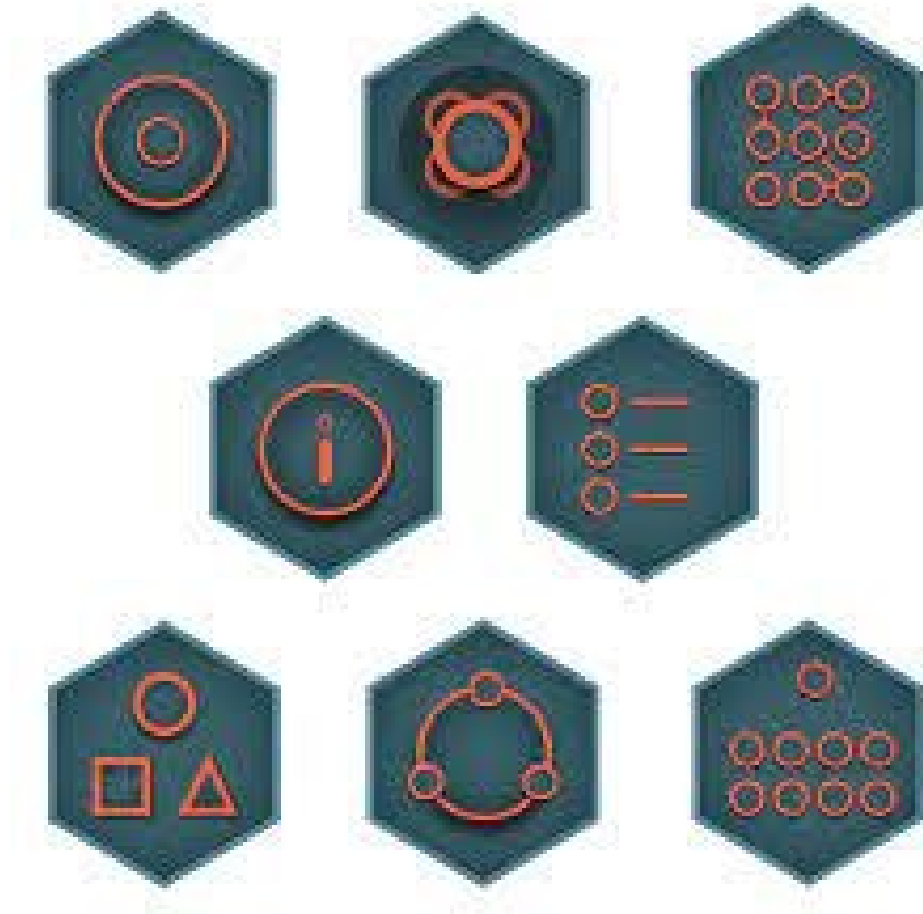
Miten osaamismerkki toimii?

- Vapaaehtoinen ja vapaaehtoistyön ohjaaja tutustuvat merkin osaamistavoitteisiin ennen vapaaehtoistyötä.
- Nuori hakee osaamismerkkiä vapaaehtoistyön loppukeskustelussa yhdessä ohjaajan kanssa.
 - Merkkihakemus Open Badge Passport kännykkäsovelluksella tai netissä koulun antaman linkin tai QR-koodin kautta.
- Merkin myöntää oppilaitos, jolla on käytössään Open Badge Factory.
- Nuoren saamat merkit kertyvät sähköiseen osaamismerkipassiin. Merkin voi liittää esimerkiksi ansioluetteloon ja merkin tietoja voi täydentää.

Tulevaisuuden työelämätaidot -merkkiperhe

- **luovuus**
- **oppimiskyky**
- **yhteistyötaito**
- **monikulttuurisuustaito**
- **itsenäinen työskentely**
- **digiosaaminen**
- **viestintäosaaminen**
- **organisointitaidot**

Oppijana

Esimerkki: Monikulttuurisuustaito

Merkin haltija osaa toimia erilaisissa kulttuurisissa toimintaympäristöissä ja eri kulttuureista tulevien henkilöiden kanssa. Hän ymmärtää, että henkilöillä voi olla kulttuuriin liittyviä erilaisia tapoja toimia. Merkin saaja on osoittanut osaavansa sovittaa erilaisia toimintatapoja yhteen.

—Oppijana—

Miten tukea oppimista vapaaehtoistyössä?

1. Tunnusta vapaaehtoisen osaamista: huomaa hyvä ja tue vapaaehtoista huomaamaan omaa osaamistaan ja vahvuuksiaan.
2. Tue vapaaehtoista asettamaan tavoitteita vapaaehtoistyölle.
3. Anna palautetta.

—Oppijana—

Osaaminen ja vahvuudet esiin!

Vapaaehtoiseen tutustumiseen kannattaa käyttää aikaa

- **Jos osaamista on vaikea sanoittaa, voi myös kysyä, mistä on kiinnostunut ja mitä haluaisi tehdä**
- **Keskusteluyhteys kannattaa pitää auki vapaaehtoistyön edetessä, mistä tehtävistä vapaaehtoinen on eniten pitänyt ja mikä ei ole tuntunut omalta jutulta -> tosin myös oman mukavuusalueen ulkopuolelle on välillä hyvä mennä**
- **Toiminnalliset menetelmät, esim. kuvakortit, piirtäminen, kirjoittaminen, valmiit luettelot erilaisista taidoista jne.**

Tavoitteet oppimiselle

— Oppijana —

Tavoitteet oppimiselle luodaan yhdessä vapaaehtoisen ja ohjaajan kanssa ja joskus yhteistyössä oppilaitoksen kanssa.

- **Tavoitteita on hyvä asettaa, jotta työskentelylle saadaan selkeät raamit**
- **Oppimista saa näkyväksi enemmän, kun siihen kiinnitetään huomiota ja tavoitteisiin palataan tasaisin väliajoin**
- **Vapaaehtoinen voi asettaa itselleen henkilökohtaisia tavoitteita (esim. olla rohkeampi sosiaalisissa tilanteissa), jotka tukevat vapaaehtoisen omaa kasvua ja kehitystä**

Palaute ja arviointi

- Palaute ja arviointi ovat tärkeässä roolissa oppimisen kannalta
- Positiivisessa hengessä annettu dialoginen ja rakentava palaute auttaa vapaaehtoistyöntekijää kehittymään ja oppimaan
- Liian suoraan annettu yksipuolinen negatiivinen palaute taas voi lannistaa ja jättää epäonnistumisen tunteen
- Itsearviointi auttaa jäsentämään sitä, mitä on oppinut ja sanoittamaan jatkossa omaa osaamista

— Oppijana —

